

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Olsztyn, maj 2015 r.

Zawartość opracowania:

Wstęp

1. Uzasadnienie wyboru Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.
2. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko
3. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
4. Informacje, w jakim sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski.
5. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.
6. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu realizacji postanowień Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.

Wstęp.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego (dalej zwanego Planem województwa), zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U.2013.1235 ze zm.), zawiera:

- 1) *Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych;*
- 2) *Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:*
  - a) *ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko,*
  - b) *opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,*
  - c) *zgłoszone uwagi i wnioski społeczeństwa,*
  - d) *wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,*
  - e) *propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.*

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Metodyka opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego województwa nie zakłada konieczności formułowania dokumentu alternatywnego. Alternatywą byłby tak zwany wariant zerowy, czyli nie podejmowanie prac nad planem województwa. Konsekwencją byłoby dalsze obowiązywanie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego z 2002 roku. Wykonane dwukrotnie, w latach 2006 i 2014, oceny planu i stanu zagospodarowania przestrzennego województwa wykazały potrzebę opracowania nowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Analizę możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań przyjętych w Planie województwa przeprowadzono w Prognozie oddziaływania na środowisko (dalej Prognoza). Wariant zerowy w Prognozie został odrzucony jako zdecydowanie niekorzystny dla stanu zasobów środowiska. W przypadku potencjalnego wariantu zerowego nastąpić może zahamowanie kierunków rozwojowych korzystnych dla stanu zasobów naturalnych, co byłoby zjawiskiem wysoce niepożądanym. Osłabione zostałyby mechanizmy zarządzania przestrzenią. Nie powstałyby inwestycje i rozwiązania organizacyjne, w tym uwzględniające wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego, służące zapobieganiu i/lub ograniczaniu emisji do środowiska oraz racjonalnej gospodarce zasobami i surowcami naturalnymi. Najważniejsze z nich to ograniczenie wodochłonności, materiałochłonności, transportowości i energochłonności procesów produkcyjnych, poprawa efektywności energetycznej, dzięki wdrażaniu m.in. ekoinnowacji oraz wykorzystaniu nowych źródeł energii.

Wariant zerowy to trwanie procesów niekorzystnych dla środowiska, a spowolnienie korzystnych. Brak skutecznego wsparcia dla ochrony różnorodności biologicznej skutkować może dalszą utratą cennych siedlisk i gatunków roślin i zwierząt.

W Prognozie oddziaływania na środowisko podkreślono, że dla sfery „Środowisko przyrodnicze i kulturowe” rozwiązania alternatywne były proponowane na etapie tworzenia zapisów dokumentu i po konsultacjach w zespole autorskim Planu województwa. W dokumencie znalazły się w postaci kompromisowych zapisów.

Dla pozostałych, przyjętych w Planie województwa sfer kierunków polityki przestrzennej województwa w Prognozie nie wskazano potrzeby wprowadzenia zapisów dotyczących rozwiązań alternatywnych. Uzasadnieniem takiego stanu jest stwierdzenie zawarte w Prognozie: *„Ekologizacja gospodarki (respektowania rozwoju zrównoważonego), nieprzekraczania pojemności środowiskowej, kompleksowości i ekologicznej nieuciążliwości działań rozwojowych została zapisana w kierunkach i działaniach przewidzianych dla rozwoju poszczególnych sfer aktywności”.*

2. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 53, art. 57 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 58 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 j.t., ze zm.) wystąpiono o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko do:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismem z dnia 22.04.2009 r., nr pisma WMBPP-P1-7321-02/08/09), który uzgodnił zakres Prognozy pismem z dnia 18.05.2009 r. (nr pisma RDOŚ-28-WOOŚ-6613-01-038/09/MT),
- Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni (pismem z dnia 29.08.2013 r., nr pisma W-MBPP/P1-7321-02/03-MW/13), który uzgodnił zakres Prognozy pismem z dnia 01.10.2013 r. (nr pisma INZ/ZP-8316/105/13),
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie (pismem z dnia 18.07.2013 r., nr pisma P1-7321-02/02-MW/13), który uzgodnił zakres Prognozy pismem z dnia 01.08.2013 r. (nr pisma ZNS.9082.2.41.2013.W).

Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego opracowywano we współpracy z zespołem autorskim projektu Planu województwa. Wnioski i uwagi formułowano już na etapie redagowania wersji roboczej projektu dokumentu. Były one dyskutowane przez zespoły autorskie obu dokumentów (Planu województwa i Prognozy) i po wspólnej akceptacji uwzględniane. Po zakończeniu prac nad wstępną wersją projektu Planu województwa, w elaboracie końcowym Prognozy oddziaływania na środowisko zawarto ustalenia mające charakter rekomendacji uzupełnień zapisów do części stanowiącej dokumentu (kierunki polityki przestrzennej)

Rekomendacje przedstawiono w odniesieniu do sfer zagospodarowania, wyróżnionych w projekcie Planu województwa. Mają one w zasadzie charakter postulatyczny, ponieważ problematyka w nich zawarta często jest zapisana w sferze „Środowisko przyrodnicze i kulturowe” oraz w ogólnych zasadach i polityki zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.

Rekomendacje i sposób ich uwzględnienia w projekcie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego

Ład przestrzenny

Nie przedstawiono rekomendacji.

Sieć osadnicza

Wspieranie rozwoju zielonej infrastruktury w województwie warmińsko-mazurskim na obszarach miejskich i wiejskich, w tym poprzez zachęty na rzecz przeprowadzania wstępnych inwestycji w zakresie zielonej infrastruktury oraz utrzymania usług ekosystemowych.

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

Środowisko przyrodnicze i kulturowe

- *Rozpoczęcie prac nad strategicznymi zasadami postępowania w przypadku potencjalnej eksploatacji złóż gazu łupkowego w województwie warmińsko-mazurskim wraz z prognozowaniem skutków środowiskowych poszukiwania oraz eksploatacji. Delimitacja obszarów wyłączonych z potencjalnej eksploatacji. Uwzględnienie powyższego w programie ochrony środowiska województwa.*

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

- *Wprowadzenie obowiązku wyposażenia przebudowywanych elektrowni wodnych w przepławki.*

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

- *Rozszerzenie zapisu dotyczącego konieczności uwzględnienia ustaleń planów ochrony, planów zadań ochronnych form ochrony przyrody w dokumentach planistycznych i projektowych, zwłaszcza w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, operatach urzędzeniowych lasów, programach regulacji stosunków wodnych.*

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

- *Respektowanie zakresu udostępnienia turystycznego i rekreacyjnego form ochrony przyrody (określonych w planach ochrony), w dokumentach planistycznych i projektowych.*

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

Infrastruktura społeczna

- *Ograniczanie pośrednich czynników utraty różnorodności biologicznej poprzez działania podnoszące świadomość ekologiczną.*

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

- *Wspieranie działań edukacyjnych na rzecz poprawy wiedzy na temat ekosystemów i ich usług oraz dobrych praktyk.*

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

Sfera gospodarcza

- *Wspieranie stosowania dobrych praktyk w realizacji kierunków i działań wszystkich aspektów rozwoju sfery gospodarczej.*

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

- *Należy dokonać starannego wyboru lokalizacji wszystkich przedsięwzięć przed ich realizacją. Przy wyborze lokalizacji należy kierować się lokalną chłonnością środowiska oraz występowaniem w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych.*

Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

- *W postępowaniach ooś należy stosować zasadę przezorności. W planowaniu użytkowania rolniczego oprócz „ładu przestrzennego” należy uwzględnić wymóg zachowania „ładu ekologiczno-przestrzennego”.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.
- *W planowaniu użytkowania lasu oprócz „ładu przestrzennego” należy uwzględnić wymóg zachowania „ładu ekologiczno-przestrzennego”.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.
- *W planowaniu użytkowania lasu należy uwzględnić potencjalne zmiany klimatu, które będą wpływały na gospodarowanie zasobami leśnymi; preferowane powinny być działania zabezpieczające naturalne rezerwuary wody w lasach (torfowiska, olsy, łągi, bory bagienne, które należy sukcesywnie wyłączać z użytkowania).*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.
- *Wskazuje się na zasadność wyznaczenia pojemności turystycznej gmin celem racjonalnego użytkowania turystycznego obszaru.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.
- *Wskazuje się na potrzebę monitorowania ruchu turystycznego, co pozwoli ustalić poziom eksploatacji turystycznej obszaru.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

Infrastruktura komunikacyjna

- *Zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, budowanie nowych ciągów infrastruktury transportowej na terenie niezainwestowanym uznaje się za rozwiązanie ostateczne, jeżeli inne działania nie pozwalają zaspokoić uzasadnionych potrzeb w infrastrukturze transportowej.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Nie uwzględniono. Zasadę zrównoważonego rozwoju przyjęto jako zasadę nadrzędną polityki przestrzennej województwa. Uznano jednak, że w przypadku nowych ciągów infrastruktury komunikacyjnej powszechnie są stosowane zasady racjonalizmu: ekologicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego. Ponadto w znacznej części treść ww. rekomendacji zawiera się w rekomendacji kolejnej.
- *Należy dokonać starannego wyboru lokalizacji przedsięwzięć liniowych z zakresu rozwoju infrastruktury komunikacyjnej przed jego realizacją. Przy wyborze lokalizacji należy kierować się lokalną chłonnością środowiska oraz występowaniem w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.
- *W postępowaniach ooś należy stosować zasadę przezorności.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono. Stosowanie zasady przezorności przyjęto jako obowiązujące dla całego Planu województwa, więc będzie ona obowiązywać także w rekomendowanym zakresie.
- *Wprowadzenie wymogu konsekwentnego stosowania nadzoru przyrodniczego oraz monitoringu porealizacyjnego dla przedsięwzięć z zakresu infrastruktury komunikacyjnej.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.
- *Uwzględnianie na etapie projektowania przedsięwzięć liniowych rozwoju zielonej infrastruktury w ramach przywracania oraz łagodzenia oddziaływań negatywnych na ciągłość ekologiczną regionu.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

Infrastruktura techniczna

- *Uwzględnianie na etapie projektowania przedsięwzięć liniowych (np. sieci przesyłowych gazowych, energetycznych, teleinformacyjnych) rozwoju zielonej infrastruktury w ramach przywracania oraz łagodzenia oddziaływań negatywnych na ciągłość ekologiczną regionu.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono w zmienionej formie w części dotyczącej środowiska przyrodniczego.
- *Traktowanie łądowych obszarów wodno-błotnych, jako obszarów stanowiących naturalne zabezpieczenie przeciwpowodziowe w województwie.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.
- *Synchronizacja programów ochrony przeciwpowodziowej z ochroną obszarów wodno-błotnych z gospodarowaniem zasobami wodnymi w zlewniach oraz ochroną brzegów wód powierzchniowych.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Nie uwzględniono w takim brzmieniu. Idea części treści rekomendacji zawiera się w innych zapisach dotyczących obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.
- *Wypracowanie i upowszechnienie wspólnych z odpowiednimi podmiotami "kodeksów dobrej praktyki" dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, melioracji, małej retencji, wypracowanie zasad "proekologicznego zabezpieczenia przeciwpowodziowego".*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.
- *Postuluje się konieczność stosowania procedury ooś dla przedsięwzięć związanych z zabezpieczeniem powodziowym regionu, mając głównie na celu wprowadzenie rozwiązań łagodzących oddziaływanie na siedliska i gatunki zależne od wód, istotne dla zachowania różnorodności biologicznej regionu.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Nie uwzględniono. Tryb określania konieczności stosowania procedury ooś regulują odpowiednie przepisy.
- *Przeprowadzenie analiz przyrodniczych oraz społeczno-gospodarczych, w tym finansowych, aspektów wdrażania różnych wariantów (modeli) ochrony przeciwpowodziowej.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Nie uwzględniono. Rekomendacja słuszna, lecz Plan województwa nie odnosi się do poziomu opracowań wariantowych (modeli) realizacji działań.
- *Wspieranie badania zjawisk o charakterze globalnym, mogących mieć wpływ na stan obszarów wodno-błotnych, w tym przede wszystkim przyczyn i skutków zwiększania się częstotliwości susz i powodzi.*
Sposób uwzględnienia rekomendacji: Uwzględniono.

Obronność i bezpieczeństwo państwa

Nie przedstawiono rekomendacji.

3. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego zwrócił się z prośbą o zaopiniowanie projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do:

- Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pismem nr WMBPP-P1-7321-02-25/14,
- Dyrektora Urzędu Morskiego pismem nr WMBPP-P1-7321-02-25/14,
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pismem nr WMBPP-P1-7321-02-25/14,

zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2012.647. j.t. ze zm.) oraz art. 54 ust. 1, art. 57 ust.1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 58 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 j.t. ze zm.).

W odpowiedzi na powyższe wystąpienia:

- Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 12.12.2014 r. (nr pisma ZNS.9082.1.369.2014.Z) przesłał opinię pozytywną, bez uwag.
- Dyrektor Urzędu Morskiego opinii nie przesłał.
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 19.12.2014 r. (nr pisma WOOŚ.410.131.2014.MT) przesłał opinię z uwagami.

Poniżej zestawiono uwagi do projektu Planu województwa i projektu prognozy oddziaływania na środowisko wraz ze sposobem ich uwzględnienia.

a) Uwagi do projektu Planu województwa

- *W przedłożonym do zaopiniowania dokumencie brakuje streszczenia strategicznego, które powinno w sposób syntetyczny przedstawiać najważniejsze założenia i ustalenia dokumentu, tezy oraz uzasadniać określone w Planie województwa cele.*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Nie uwzględniono. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie przewiduje sporządzania streszczenia strategicznego planu zagospodarowania przestrzennego województwa jako dokumentu procedowanego.

- *Na stronie 211 dokumentu, omówiono prowadzenie monitoringu przy pomocy wskaźników, jednak nie zaproponowano wskaźników służących procesowi monitorowania, należałoby zatem przedstawić (zbiór zdefiniowanych mierników). Należy zaznaczyć, że realizacja Planu województwa i jego wdrażanie odbywać się powinno poprzez system monitoringu, stanowiący element przepływu informacji i jej analizy w celu badania realizacji konkretnych zadań, rezultatów i oddziaływań podejmowanych działań oraz monitorowania zachodzących trendów. System monitoringu powinien zatem obejmować wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania, mierzące stopień realizacji działań, kierunków i celów. Dodatkowo, Prognoza oddziaływania na środowisko powinna również zaproponować wskaźniki, służące monitorowaniu środowiskowych skutków wdrażania ustaleń Planu województwa. Wskaźniki te należy uwzględnić w dokumencie, poprzez rozszerzenie wykazu wskaźników o wskaźniki środowiskowe.*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Uwzględniono w części. W Prognozie wskazano na potrzebę powołania interdyscyplinarnego zespołu, który opracuje optymalną metodykę monitoringu.

- „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” (dalej KPZK 2030) wprowadza do planowania strategicznego, na każdym szczeblu administracyjnym, współzależność celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej oraz podejście terytorialne, a co za tym idzie - obszary funkcjonalne. Obszar funkcjonalny zgodnie z KPZK 2030 to „zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju”. W tym kontekście narzędzie planistyczne, jakim są obszary funkcjonalne, powinno być wykorzystywane do planowania rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego. W stosunku do planów zagospodarowania przestrzennego województw, KPZK 2030 nakłada obowiązek wdrożenia ustaleń i zaleceń określonych w Tabeli 5. (Rozdział VI.) odnoszących się do delimitacji obszarów funkcjonalnych i wdrożenia działań o charakterze planistycznym w formie opracowania strategii, planów i studiów zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym należałoby dokonać opracowania i wyznaczenia tych obszarów, w oparciu o odpowiednie wskaźniki (np. funkcjonalne, społeczno-ekonomiczne i morfologiczne). MOF można podzielić na cztery podtypy: ośrodki wojewódzkie, regionalne, subregionalne i lokalne. Wyznaczenie MOF ma bardzo istotne znaczenie, ponieważ przy wykorzystaniu środków i instrumentów unijnych w nowej perspektywie będą one mogły być wspierane, co stanowi wypełnienie zasady zintegrowanego podejścia terytorialnego. Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Nie uwzględniono. Problematyka obszarów funkcjonalnych i sposób ich ujęcia w Planie województwa regulowana jest odpowiednimi przepisami.
- W dokumencie należy stosować nomenklaturę nazw obszarów zgodną ze wskazaniami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Nazwy obszarów Natura 2000 winno podawać się w kolejności: typ obszaru Natura 2000 - nazwa - kod, np.: obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana PLH280007. Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Uwzględniono.
- Rozdział dotyczący zagrożeń klimatycznych należy uzupełnić o kwestie przeciwdziałania zmianom oraz adaptacje do zmian klimatu (np. poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zmniejszenie energochłonności gospodarki oraz poprawę wydajności energetycznej w zakresie wytwarzania i zużycia energii, zagrożenia zmian klimatycznych dla bioróżnorodności, zakłócenia w funkcjonowaniu, składzie i produktywności ekosystemów). Działania adaptacyjne, zgodnie z dokumentem Strategiczny plan adaptacji 2020, będą dokonywane poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Obejmują one zarówno przedsięwzięcia techniczne, takie jak np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wskazane byłoby wspomnieć o projekcie (który wejdzie z dniem 1 stycznia 2015 r.) RSO (regionalny system ostrzegania) obejmującym następujące kategorie tematyczne: ogólne, meteorologiczne, hydrologiczne, stany wód (wodowskazów).

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Uwzględniono w zapisach kierunków polityki przestrzennej.

- *rozdział 3.3.4 warto byłoby uzupełnić o nowe zagadnienia, tj. tematykę związaną z potencjalnym lub występującym historycznym zanieczyszczeniem powierzchni ziemi oraz o remediację (poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego w przyszłości sposobu użytkowania terenu).*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Uwzględniono częściowo w zapisach kierunków polityki przestrzennej.

- *rozdział 2.7.2 Gospodarka ściekowa wskazane uzupełnić o wody opadowe i roztopowe.*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Uwzględniono.

- *Uwagi w zakresie aktualności danych i przepisów prawnych.*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwag: Uwzględniono odpowiednio.

- *Uwagi w zakresie oczywistych pomyłek pisarskich i edytorskich.*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwag: Uwzględniono.

b) Uwagi do projektu Prognozy oddziaływania na środowisko:

- *odnośnie do celów w zakresie gospodarki odpadami w hierarchii postępowania z odpadami najistotniejszym celem jest zapobieganie ich powstawaniu (Krajowy program zapobiegania powstawania odpadów 2014),*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Przyjmuje się uwagę.

- *w rozdziale 6.2.7, strona 129 - zaproponowano wprowadzenie do Planu województwa zalecenia w postaci zapisu: wprowadzenie w województwie zielonej infrastruktury na obszarach miejskich i wiejskich oraz utrzymania usług ekosystemowych - zapis jest z pewnością słuszny, jednak w Polsce zagadnienie usług ekosystemowych w gospodarce miejskiej nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, podobnie jak badania ekonomicznej wartości usług przyrody, wartości pieniężne uzyskanych korzyści, określanych jako „usługi ekosystemów” stanowią „nowe oblicze ekologii”,*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwagi: Nie uwzględnia się uwagi. Powyższe zagadnienia stanowią bardzo ważny element dokumentów europejskich i także krajowych. Dotyczy to takich dokumentów jak „Nasze ubezpieczenie na życie i nasz kapitał naturalny - unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.” lub „Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy”.

- *Uwagi w zakresie aktualności danych i przepisów prawnych.*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwag: Uwzględniono odpowiednio.

- *Uwagi w zakresie oczywistych pomyłek pisarskich i edytorskich.*

Sposób i zakres uwzględnienia opinii/uwag: Uwzględniono.

4. Informacje, w jakim sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski.

W ramach konsultacji społecznych, które odbyły się w terminie od 5 do 25 stycznia 2015 roku nie wpłynęły uwagi i wnioski.

5. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W wyniku analizy skutków środowiskowych, związanych z realizacją kierunków i działań przewidzianych w projekcie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, nie stwierdzono możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 104. ust. 1, pkt. 2) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wobec powyższego nie wszczęto postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6. Informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu realizacji postanowień Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.

Zgodnie z zakresem prognozy oddziaływania na środowisko, ustalonym w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (ustawa OOS), w prognozie należy sformułować propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego oraz częstotliwości jej przeprowadzenia.

W Prognozie postuluje się utworzenie zespołu do monitorowania wdrażania kierunków i działań Planu województwa. Wskazuje się na potrzebę interdyscyplinarnego charakteru postulowanego zespołu, łączącego grupy eksperckie delegowane przez poszczególne branże i instytucje sektorowe, odpowiedzialne za realizację rozwoju społeczno-gospodarczego województwa oraz służby zarządzające ochroną przyrody oraz środowiska regionu. Dostrzega się również konieczność wzmocnienia zespołu poprzez potencjał naukowo-badawczy jednostek naukowych regionu. W konsekwencji pozwoliłoby to na realne, skuteczne, zintegrowane zarządzanie potencjałem przyrodniczym województwa, lepszym wdrażaniem zasady zrównoważonego rozwoju, w poczuciu dbałości o przyszłość kolejnych pokoleń i dziedzictwa przyrodniczego. Utworzenie zespołu jest szczególnie ważne w kontekście możliwości znaczącego rozwoju regionu. Powoduje to konieczność podjęcia wszelkich starań mających na celu ochronę i zachowanie najcenniejszych walorów przyrodniczych województwa.

W Planie województwa monitoring został określony jako narzędzie do oceny stopnia realizacji Planu województwa. Monitoring przeprowadza się dla poszczególnych zagadnień odniesionych do przyjętych kierunków i działań zagospodarowania

przestrzennego. W Planie województwa określono zjawiska i procesy, których dynamika będzie przedmiotem badań monitoringowych. Podstawowym narzędziem monitoringu będą mierzalne wskaźniki, dobrane w sposób pozwalający na ilustrację stopnia realizacji założonych kierunków rozwoju. Na potrzeby monitoringu opracowano katalog kilkudziesięciu wskaźników. Monitoring będzie podstawą do sporządzenia (zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) raportu o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa, przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym województwa oraz oceny realizacji inwestycji celu publicznego.